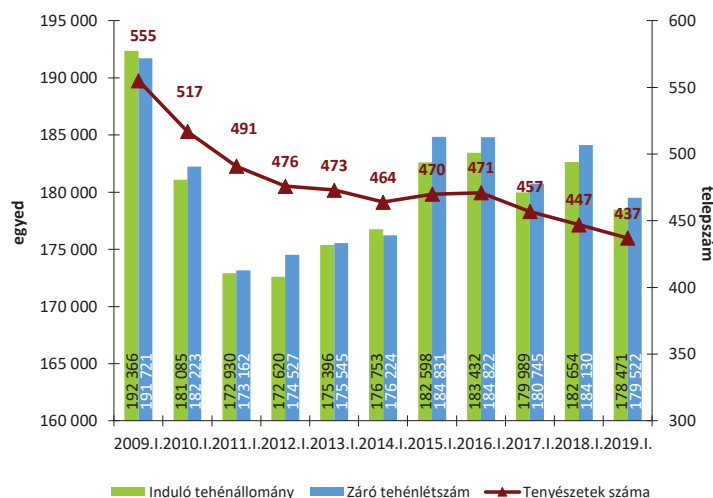

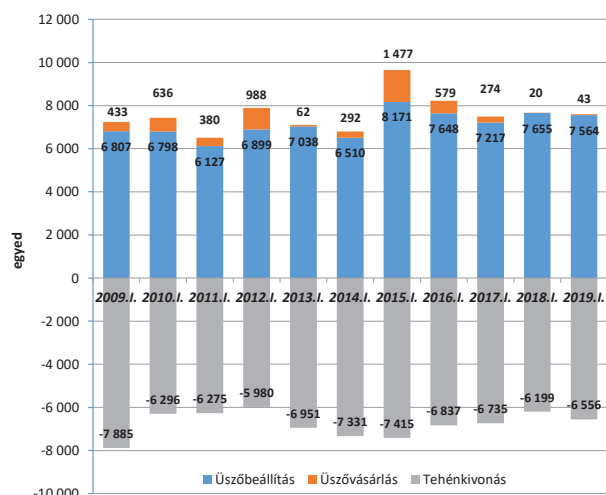
A TEJÁGAZAT ÖKONÓMIÁJA

1. ÁBRA AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEK SZÁMA, INDULÓ ÉS ZÁRÓ TEHÉNLÉTSÁMA (DB, 2009-2019. I. HÓ)

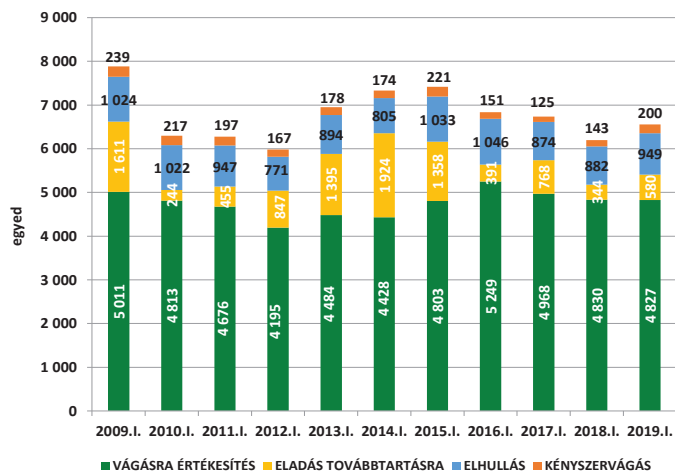
Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tejhasznú tehenek száma 2019 januárjában nem változott az előző hónaphoz képest, ugyanakkor 10-zel kevesebb (–2,2%), mint tavaly januárban. 2019. január végén 4.608-cal kevesebb (–2,5%) termelésellenőrzött tehenet tartottak, mint 1 évvel korábban, ami jelentős zsugorodás. Az „A” módszerrel ellenőrzött tehenészetek száma az elmúlt 10 év alatt 21,3%-kal (–118) kisebbedett, de 2009 januárja óta a záró tehénlétszám ennél kisebb mértékben, 12,2 ezer egyeddel (–6,4%) csökkent, így a telepenkénti átlagos tehénlétszám jelentősen, 345-ről 411-re nőtt.

2. ÁBRA AZ ÜSZÖBEVÉTEL ÉS TEHÉNKIVONÁS ALAKULÁSA AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBEN (DB, 2009-2019. I. HÓ)

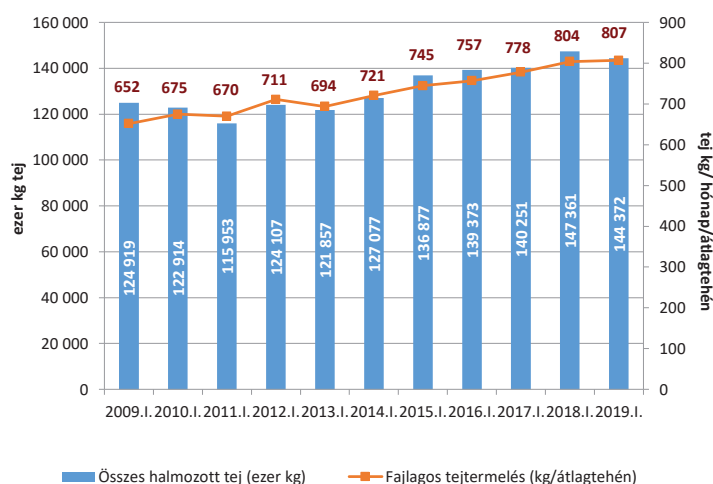
Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tenyészetek januári 1-jei induló tehénlétszáma 2018-ról 2019-re – egy év alatt – jelentősen csökkent (–4.608 tehen; –2,5%), de az állomány 2019 januárjában már bővült (+1.051 egyed; +0,6%). Ennek oka, hogy bár 2019 első havában – az állománypótlás szempontjából meghatározó – üszöbeállítások száma enyhén csökkent (–91 egyed; –1,2%) és a tehénkivonások száma is nőtt (+357 egyed; +5,8%) a tavalyi év hasonló időszakához képest, de a beállítások és az üszövasárlások száma így is jelentősen meghaladta a kivonásokét.

3. ÁBRA A TEHÉNKIVONÁS MEGOSZLÁSA AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBEN (DB, 2009-2019. I. HÓ)

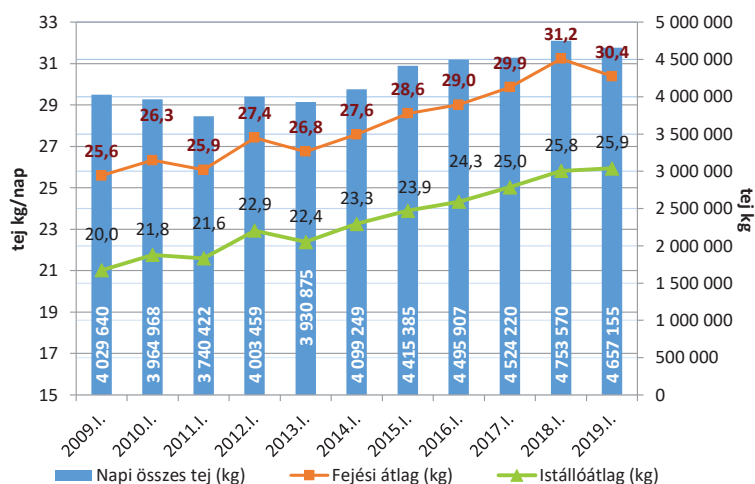
2019 januárjában az állományból kivont tehenek 73,6%-át vágásra értékesítették (a selejtezett tehenek száma 4.827 volt), ami az átlagnál magasabb aránynak számít. A tehénkivonások 3,1%-áért (200 egyed) a kényszervágás volt felelős, ami alacsony arány a vizsgált időszakban. A kivont tehenek 14,5%-a (949 egyed) elhullott, ami átlagos értéknek tekinthető, ugyanakkor a továbbtartásra értékesített állatok aránya alacsony volt (8,8%, 580 egyed). 2019 első havában az induló tehénállomány 2,7%-át selejtezték, 0,1%-át kényszervágták, 0,5%-a elhullott, 0,3%-át pedig továbbtartásra értékesítették, így összesen a tehenek 3,7%-át vonták ki a termelésből, ami a korábbi évekhez képest átlagos aránynak tekinthető.

4. ÁBRA ÖSSZES HALMOZOTT ÉS FAJLAGOS TEJTERMELÉS AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEK BEN (DB, 2009-2019. I. HÓ)

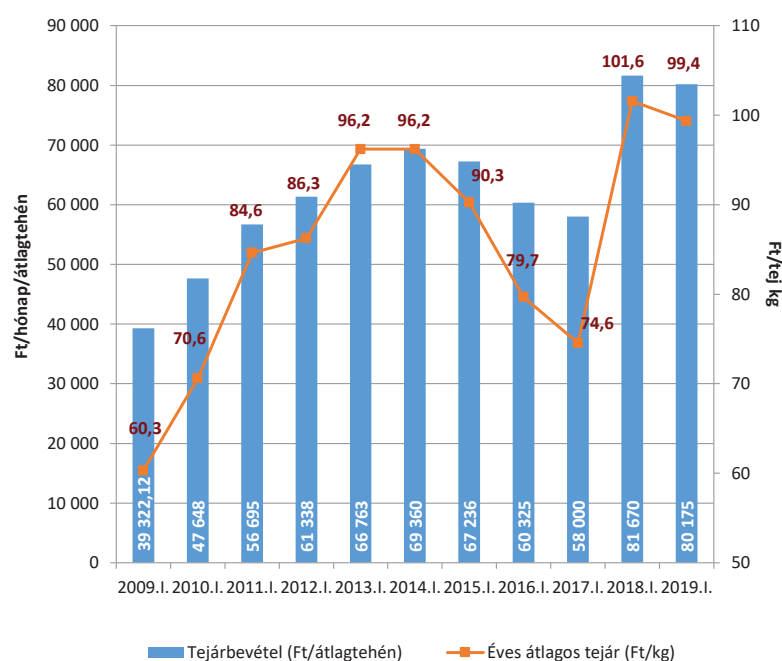
Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tehenek összes halmozott tejtermelése 2019 januárjában 3 millió kg-mal (-2%) csökkent 2018 első havához képest, valamivel több mint 144 millió kg volt, aminek oka a tehenállomány zsugorodása volt, mert a január havi fajlagos tejtermelés 807 kg-ra nőtt (+3 kg; +0,4%). 2009 és 2019 januárja között a fajlagos tejtermelés növekedése 23,8%-os (!) volt (+155 kg), míg az összes halmozott tejtermelés ennél kisebb mértékben, 19,5 millió kg-mal (+15,6%) nőtt a termelésellenőrzött állomány enyhe csökkenése miatt.

5. ÁBRA FEJÉSI ÉS ISTÁLLÓÁTLAG, VALAMINT A NAPI ÖSSZES TEJTERMELÉS AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEK BEN (2009-2019. I. HÓ)

2019 januárjában a napi összes tejtermelés a tavalyi év januári termeléséhez viszonyítva csökkent (-96,4 ezer kg, -2,0%). 2018. január havához képest az istállóátlag nőtt (+0,12 kg, +0,5%), míg a fejési átlag csökkent (-0,85 kg, -2,7%). Összességében az elmúlt 10 év alatt a napi összes tejtermelés 627,5 ezer kg-mal nőtt (+15,6%), a fejési és istállóátlag 4,80, ill. 4,92 kg-mal lett több (+18,8%, ill. +23,4%), ami jelentős emelkedésnek tekinthető, és összességben a növekvő trend folytatódására számíthatunk.

6. ÁBRA TEJÁRBEVÉTEL ÉS AZ ÉVES ÁTLAGOS TEJÁR AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEK BEN (2009-2019. I. HÓ)

A tehenenkénti tejárbevétel 2019 első havában 80,2 ezer Ft volt átlagosan, -1,8%-kal kevesebb, mint 2018 januárjában, és az elmúlt 10 év második legnagyobb januári tejárbevételének felel meg, aminek elsődleges oka a januári tejár 2,2%-os csökkenése 2018 hasonló időszakához képest. 2009 januárja óta a tejárbevétel összesen 103,9%-kal nőtt, aminek oka a fajlagos tejtermelés 23,8%-os és a tej árának 64,7%-os emelkedése 10 év alatt. Magyarországon a nyerstej havi felvásárlási átlagára 2018 februárjától 2018 augusztusáig folyamatosan csökkent, majd szeptemberben megfordult az ártrend és jelenleg a tej felvásárlási ára gyakorlatilag ismét elérte a 100 Ft/litert. A nyerstej kiviteli ára tavaly december óta nagymértékben esett, és már alig haladja meg a belföldi felvásárlási árat, de az EU tejfelvásárlási árai már stagnálnak. A globális tejtermékek esetében egyre erősebb emelkedő trend kezd kirajzolódni, és a tavalyi nyugat-európai aszály miatti takarmányhiány következtében csökkenő uniós tejtermelés is valószínűleg árfelhajtó hatást fog gyakorolni.

Dr. Ózsvári László
Állatorvostudományi Egyetem